

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμονος

Ἐπετειακὴ ἔκδοση δεκαετοῦς Ἀρχιερατείας

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2023

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμονος

Ἐπετειακὴ ἔκδοση δεκαετοῦς Ἀρχιερατείας

Ἐπιμέλεια:
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

Κομοτηνὴ 2023

Έκδοτική Έπιτροπή:
Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Παπαβέργος
Πρωτοπρεσβύτερος Παρασκευᾶς Παρθένης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας, Καθηγητής Δ.Π.Θ.

© Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Πλατεία Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου 7, 691 00 Κομοτηνή, τηλ. 25310 22642

Φωτογραφίες: Ἀρχεῖο Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ δημοσίευση ἀποσπασμάτων καὶ φωτογραφιῶν χωρὶς
τὴν ἔγγραφη ἄδεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

ISBN: 978-618-86609-1-5

Σελιδοποίηση-Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία
Γραφικὲς Τέχνες «Μέλισσα»
570 21 Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης
Τηλ.: 23970 23313 – Fax: 23970 21754
E-mail: melissa@melissaprint.com

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλεγόμενα.....	11
------------------	----

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Χειροτονητήριος Λόγος τοῦ Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος.....	15
Προσλαλιά Ὑποδοχῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος.....	19
Ἐπιβατήριος Λόγος.....	21
Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος καὶ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.....	31

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ Ἀναστήλωση τῶν Εἰκόνων.....	39
Μάσκες, προσωπεῖα καὶ πρόσωπο. Ἀπόκριες καὶ ἀντιφάσεις στὸν σημερινὸ βίον.....	43
Ὁμιλία στὴν πανήγυρη τῆς Κοιμήσεως Ὑπεραγίας Θεοτόκου στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἰβήρων.....	47
Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ.....	51
Ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.....	55

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τὰ θρησκευτικὰ μνημεῖα τῆς Θράκης.....	61
--	----

Έρανόσηματα από χειρόγραφο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταξιαρχῶν Ξάν- θης. Συμβολή στὴν ἑλληνικὴ ὀνοματολογία τῆς Θράκης	73
Κώδικας τῶν ἀρχῶν τοῦ 20 ^{ου} αἰῶνα ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς Ἱερᾶς Μη- τροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.....	93
Στοιχεῖα ἱστορίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Φανερωμένης Βα- θυρρύακος	103
Τὸ βιβλίον ἀλληλογραφίας τῆς Μητροπόλεως Μαρωνείας κατὰ τὰ ἔτη 1921-1922	113
Σχέδιον βιογραφίας τοῦ ἀπὸ Τραπεζοῦντος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθη- νῶν Χρυσάνθου	125
Κληρικοὶ τῆς Θράκης καὶ ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821	141
Ἡ κατακλυσμιαία ἑκατονταετηρίδα τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνορθό- δοξου θρακικοῦ πληθυσμοῦ. (Μέσα 14ου – Μέσα 15ου αἰῶνος). Τὰ γεγονότα καὶ ἡ ἐρμηνεία τους	153
Ὁ ξεριζωμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη. Τὸ Οἰκου- μενικὸ Πατριαρχεῖο στὴ νέα πραγματικότητα κατὰ τὸν Μεσοπό- λεμο	167
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης	177
Προσφώνηση κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς Ἱερᾶς εἰκόνες «Ἄξιόν ἐστιν» στὴν Κομοτηνὴ.....	183
Χαιρετισμὸς ἐπὶ τῇ ἐπετειῶ συμπληρώσεως 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.....	185
Ἐποδοχὴ τῆς Ἱερᾶς εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλά- μπους στὴ Μαρώνεια.....	191

ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Λατρευτικὴ παρουσία καὶ τιμὴ τῶν ἁγίων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.....	199
Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος καὶ ἡ Θράκη.....	209

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Γραικὸς	211
Ὁ ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος στὴν ὀρθόδοξη ὕμνογραφία	215

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821. Μὲ ἀφορμὴ τὴν κυκλοφορία ἑνὸς βιβλίου στὴν Ξάνθη	223
Ἐθιμικὴ καὶ θρησκευτικὴ λαογραφία. Μελετήματα Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.....	229
Διάφορα. Σημειώσεις τοῦ Ἡρακλῆ Τσίτερ Κωνσταντινούπολη - Τρίγλια - Σμύρνη	235
Ἐβρο-στρυμονικὴ Ἑλλάδα. Ὁ μελετητὴς τῆς ἱστορίας τῆς Ξάνθης Θ. Ἐξάρχου	241
Συμβολὴ στὴν Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῆς Ἰ.Μ. Ξάνθης καὶ Περι- θεωρίου	245
Τὸ ἅγιον Μανδῆλιον. Ἡ ἱστορία μιᾶς ἀχειροποίητης εἰκόνας	249
Παρουσίαση τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὸν Θρίαμβο στὴν Καταστροφὴ. 100 χρόνια ἀπὸ τὴν Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία καὶ τὴ Μικρα- σιατικὴ Καταστροφὴ	255

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Στις 21 Φεβρουαρίου 2013 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέλεξε τὸν Ἀρχιμανδρίτη π. Παντελεήμονα Μουτάφη, Πρωτοσύγκελλο τότε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου, ὡς νέο Μητροπολίτη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς γιὰ νὰ διαποιμάνει τὴν σημαντικὴ αὐτὴ ἐπαρχία μὲ τὴν μακρὰ ἱστορία καὶ τὸν σπουδαῖο πολιτισμὸ πὺ ἀναπτύχθηκε στὴν περιοχὴ αὐτὴ γιὰ περισσότερα ἀπὸ 1600 χρόνια.

Ὁ νέος Μητροπολίτης χειροτονήθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ.κ. Ἱερώνυμο στὶς 24 Φεβρουαρίου 2013 καὶ ἐνθρονίστηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στὴν ἔδρα τῆς Μητροπόλεως, τὴν Κομοτηνὴ, στὶς 14 Μαρτίου τοῦ ἴδιου ἔτους.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως δέκα ἐτῶν ἀπὸ τὴν χειροτονία καὶ ἐνθρόνιση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος, τρία μέλη τῆς τοπικῆς κοινωνίας, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἀποφασίσαμε νὰ δημοσιεύσουμε σὲ ἕναν καλαίσθητο τόμο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν χειροτονητήριον καὶ τὸν ἐνθρονιστήριον λόγο τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς ὁμιλίαι, τὰ κηρύγματα, τὶς μελέτες καὶ τὰ ἄρθρα του.

Ὁ μικρὸς αὐτὸς τόμος εἶναι μιὰ ἐλάχιστη προσφορὰ στὸν πνευματικὸν μας πατέρα καὶ ἐπίσκοπο, εἶναι ἕνα ἀντίδωρο εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους τοῦ πιστοῦ λαοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς στὸν Ἐπίσκοπο πὺ καθημερινὰ μεριμνᾷ, ἀγωνιᾷ καὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ὀρθοτόμησιν τῆς πίστεως σὲ μιὰ περιοχὴ στὴν ὁποία συμβιώνουν ἁρμονικὰ ἄνθρωποι μὲ διαφορετικὴ θρησκευτικὴ παράδοση καὶ πολιτισμὸ.

Ἡ συναγωγή ὁμιλιῶν, μελετῶν καὶ ἄρθρων τοῦ Σεβασμιωτάτου στὸν ἀνὰ χεῖρας τόμο ἀποτελεῖται ἀπὸ κείμενα ποὺ κατὰ καιροὺς ὁ ἴδιος δημοσίευσε σὲ θρησκευτικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ περιοδικά, καθὼς καὶ σὲ συλλογικοὺς τόμους. Σὲ αὐτὰ ἐπιχειρεῖ νὰ καταγράψει τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς ἀγωνίες του γιὰ τὴν διαφύλαξη τῆς ὀρθόδοξης πίστεως, τὴν ἀγωνία του γιὰ τὴν προβολὴ καὶ ἀνάδειξη τῆς μεγάλης πολιτιστικῆς παράδοσης τῆς Ροδόπης, τοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῆς λατρευτικῆς ζωῆς, τὸ ἐναργὲς καὶ συνεχὲς ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν εἰρήνευση καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ λαοῦ τῆς ἐπαρχίας του.

Συνεχεῖς καὶ ἐργῶδεις εἶναι οἱ προσπάθειες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας γιὰ τὴν ἀναζωογόνηση τῆς λατρευτικῆς ζωῆς στὴν Ροδόπη. Ἡ ἔμφαση ποὺ δίδεται στὴν περιοχὴ μας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Σεβασμιώτατο στὴν ιδιαίτερη λατρευτικὴ τιμὴ καὶ προσκύνηση τῆς Κυρίας Θεοτόκου καθὼς καὶ στὴν εὐεργετικὴ παρουσία καὶ στὴν πνευματικὴ ἀκτινοβολία τοῦ Ἁγίου Ὁρους στὴν Θράκη κορυφώθηκε μὲ τὴν ὑποδοχὴ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2022 στὴν Κομοτηνὴ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνης τῆς Παναγίας «Ἄξιόν ἐστιν», τῆς ἐφέστιας εἰκόνης τοῦ Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου τῶν Καρυῶν. Ἡ παρουσία τῆς θαυματουργῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας στὴν Κομοτηνὴ ἀποτέλεσε ἕνα ἱστορικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς σημασίας γεγονόςος τὸ ὁποῖο τόνωσε, ἐνίσχυσε καὶ ἐδραίωσε τὴν πίστη τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ στὴν ἐπισκοπικὴ ἐπαρχία τῆς Ροδόπης, στὴν Θράκη, στὴν Βόρειο Ἑλλάδα ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὰς βαλκανικὰς χώρες.

Εὐχόμεθα υἱικὰ στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονα ὁ Κύριος νὰ τοῦ χαρίσει ὑγεία καὶ δύναμη γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν ἀρχιερατικῶν του καθηκόντων στὴν ἀκριτικὴ Κομοτηνὴ, στὴν Μαρωνεῖα καθὼς καὶ στὴν περιοχὴ τῆς Ροδόπης.

Ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

**ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΕΨΗΦΙΣΜΕΝΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ¹**

[...] Ἡ ἀγάπη καθιστᾶ τὸν Ἐπίσκοπο ἐπιστάτη τῆς περιουσίας τοῦ Κυρίου γιὰ νὰ ἐγγυᾶται τὴν ἐνότητα, τὴν καθολικότητα καὶ τὴν παροχή τῆς χάριτος. Εἶναι ὁ δούλος, «ὄν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι τοῖς δούλοις τὴν τροφήν ἐν καιρῷ». Ἄν δὲν ἀποδειχθεῖ πιστὸς καὶ φρόνιμος, ὁ Κύριος θὰ τοῦ ζητήσῃ εὐθύνες «ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει».

Τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα δὲν εἶναι ἐξουσία, ἀλλὰ διακονία, καλύτερα θὰ λέγαμε ἐξουσία εἰς τὸ διακονεῖν καὶ φανέρωση τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸν Θεοφόρο Ἰγνάτιο, γράφοντα πρὸς Ἐφεσίους, ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ ἡ ὑπακοή της εἰς Αὐτὸν εἶναι εἰκὼν τῆς ἐνότητος πρὸς τὸν Χριστό.

Ἀποδέχομαι σήμερα, Μακαριώτατε Δέσποτα, τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐθύνη πού ὁ Κύριος δίνει στὴν ἐλαχιστότητά μου· τὴν ἀποδέχομαι, ὄχι μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι μπορῶ νὰ σταθῶ ἄξιος στὴ διακονία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ προσφέρω ὅλες μου τὶς δυνάμεις στὸν λαὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία τῆς νέας μου πατρίδας.

Ἀπὸ ποῦ ἀντλῶ αὐτὴ τὴν ἐλπίδα; Προέρχομαι ἀπὸ τὴ Μητρόπολη Ξάνθης, ὅπου χειροτονήθηκα ἱερέας καὶ ὑπηρέτησα ἐπὶ δεκαεπταετία τὸ Ἱερὸ Θυσιαστήριο, ἀλλὰ καὶ τὴ διοίκηση τῆς Μητροπόλεως. Κοντὰ στὸ Γέροντά μου, Μητροπολίτη Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμονα, θήτευσα καὶ διδάχτηκα. Τὰ ὅποια πνευματικὰ μου ἐφόδια καὶ

1. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Ἀθήναι, 24 Φεβρουαρίου 2013.

τις ὅποιες ἐμπειρίες γύρω ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας διαθέτω, τὰ ὀφείλω ἀποκλειστικὰ σὲ αὐτόν. Ἀπὸ αὐτόν διδάχθηκα τὸ μείζον: ὅτι ὑπάρχω στὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ ζῶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἀπὸ αὐτόν διδάχθηκα τί θὰ πεῖ μοναχός, τί θὰ πεῖ κληρικός. Ἀπὸ τὸ παράδειγμά του ἔμαθα ὅτι ἡ ἱερωσύνη εἶναι διακονία. Αὐτὸς πρῶτος μᾶς ἔδειξε ὡς ἐπίσκοπος τὸ παράδειγμα τῆς διακονίας στὴν πράξη. Ὡς πρῶτος τῆ τάξει διακόνησε τοὺς κληρικούς του, γιὰ νὰ διακονήσουν ὅλοι μαζί τὸν λαό.

Ἀπὸ αὐτόν ἔμαθα καὶ τὰ μυστικὰ τῆς τοπικῆς κοινωνίας, τῆς κοινωνίας τῆς Θράκης μας. Κοντὰ του ἔμαθα τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ζοῦμε στὴ Θράκη: μιὰ κοινωνία ποὺ διαφέρει ριζικὰ ἀπὸ ἄλλες περιοχές, στὶς ὁποῖες ἡ πολιτισμικὴ ὁμοιομορφία θεωρεῖται δεδομένη. Ἡ πολυπολιτισμικότητα εἶναι ἡ ὁμορφιά καὶ ὁ πλοῦτος τῆς Θράκης μας.

Ἀπὸ αὐτόν διδάχθηκα ὅτι ἡ κοινωνία τῆς Θράκης εἶναι ὁμορφὴ γιὰ τὴ διαφορετικότητά της. Καὶ ἡ διαφορετικότητά εἶναι εὐλογία, ὅταν δὲν στηρίζεται στὴν ἀνοχή, ἀλλὰ στὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀλληλοπεριχώρηση. Ἀνατρέχω στὸν λόγο ποὺ ἐκφώνησε σὲ ἐκδήλωση ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὶς Βρυξέλλες, τὸ 2008, ὅταν κλήθηκε νὰ παρουσιάσει τὸν τόμο ποὺ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολή μας ἀπὸ κοινουῦ μὲ τὴ Μουφτεία Ξάνθης ἐξέδωκε γιὰ τὰ Θρησκευτικὰ Μνημεῖα τοῦ Νομοῦ μας, Χριστιανικὰ καὶ Μουσουλμανικὰ: Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἐφαρμοσμένη ἀγάπη κατὰ τὴν Ὁρθόδοξη διδασκαλία ἀποτελεῖ ἀπόδειξη τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης. Θὰ ἤθελα στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ κάνω μιὰ ἀπαραίτητη διασάφηση, προκειμένου νὰ καταδειχθεῖ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ὅρου 'ἀγάπη' καὶ τοῦ ὅρου 'ἀνεκτικότητα', ὁ ὁποῖος ὅμως ἔχει κυριαρχήσει στὸ λεξιλόγιό μας ὅταν ὁμιλοῦμε γιὰ πολυπολιτισμικότητα. Ὁ ὅρος 'ἀγάπη', κατὰ πολὺ εὐρύτερος τοῦ ὅρου 'ἀνεκτικότητα', ἐμπεριέχει τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα, ἀφοῦ κατὰ τὸν Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν καὶ φωτιστὴ τῆς Εὐρώπης Παῦλο ἡ ἀγάπη 'πάντα στέγει'. Ἀντίθετα ὁ ὅρος 'ἀνεκτικότης', καίτοι ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται προσφυῆς καὶ δόκιμος, ἐγκρύπτει μιὰ ἀσυνείδητη αἴσθησις ὑπεροχῆς ἔναντι τοῦ ἄλλου, τὸν ὁποῖο ἀπλῶς 'ἀνεχόμεθα' νὰ ὑπάρχει δίπλα μας.

Μὲ αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις καὶ μὲ ἀφετηρία τὴν Ξάνθη πορεύομαι πρὸς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, ὅπου ἐπίσης

συμβιώνουν Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι. Σᾶς υπόσχομαι, Μακαριώτατε, ὅτι θὰ ἀκολουθήσω κατὰ πόδας τὰ βήματα τοῦ Γέροντά μου. Ἡ εἰς ἐπίσκοπον ἐκλογή μου ὀφείλεται ἐν πολλοῖς στή μαθητεία μου κοντά του. Ἐπειδὴ αὐτὸς πέτυχε στὸ δύσκολο ἔργο τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ Χριστιανούς και Μουσουλμάνους, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐμπιστεύεται σήμερα τὴν ἐλαχιστότητά μου, τὸν μαθητὴ του, νὰ δοκιμάσω τὸ δύσβατο δρόμο τῆς ἀπροϋπόθετης ἀγάπης και τῆς διακονίας. Αὐτὸ θέλει ἡ Ἐκκλησία μας, αὐτὸ ζητᾶ ὁ πιστὸς λαὸς τῆς Ροδόπης.

Πορεύομαι πρὸς μιὰ Μητρόπολη τοῦ πνευματικοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Στρέφω μὲ δέος «νοῦν, ὄμματα και διάνοιαν» στὸ ἱερὸ κέντρο τῆς σταυρωμένης Ρωμηοσύνης. Τὸ μαρτυρικὸ Φανάρι. Ἐκεῖ, ὅπου διαλάμπει πάναγνο τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους τῶν Ὁρθοδόξων. Ἐκεῖ, ὅπου δυναμικὰ παραδοσιαρχοῦνται τὰ θέσμια και ἡ θεολογία τῆς ἀγάπης και ἐνότητος συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πρωτοκλήτου τῶν ἀποστόλων και ἰδρυτοῦ τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας, Ἀνδρέου, ἕως τοῦ σημερινοῦ παναξίου διαδόχου Αὐτοῦ, τοῦ Παναγιωτάτου Δεσπότη και Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Ἐκζητῶ τὴν εὐλογία τοῦ, ἀνὰ τὴν οἰκουμένη, «πρώτου τῆ τάξει και τιμῆ» Ἐπισκόπου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.

Πορεύομαι πρὸς τὴ Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνῆς, τὴν ἱστορικὴ Μητρόπολη, ποὺ κοσμεῖται ἀπὸ τὸ Παπίκιον Ὅρος τῶν «πλείστων σεμνείων και φροντιστηρίων», τὴν πάλαι ποτὲ μοναστικὴ πολιτεία τῆς Θράκης μας. Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας τὴν παροῦσα στιγμή νὰ καταθέσω τὸ σεβασμὸ μου στὴν Ἱερὰ Κοινότητα και ὅλους τοὺς Καθηγουμένους τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν και σὲ ὅλους τοὺς ἐνασκουμένους στὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας μας. Καταθέτω τὸ σεβασμὸ μου στὸν καλὸν τοῦ μοναχισμοῦ ἀγῶνα τους και προσβλέπω στὶς προσευχῆς τους γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ δύσκολου και εὐθυνοφόρου ἔργου ποὺ ἀναλαμβάνω.

Πορεύομαι πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ ἀπὸ Τραπεζοῦντος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος Χρυσάνθου Φιλιππίδη, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ «ΟΧΙ», τοῦ συμβόλου τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῶν κατακτητῶν.

Αυτή θα είναι πιά και ἡ δική μου πατρίδα, ὁ τόπος μου. Μέσα ἀπὸ τὸ μυστήριο τῆς προσωπικῆς μου Πεντηκοστῆς, ἀναδέχομαι τὴ νέα μου πατρίδα, τὴν ἐπισκοπὴ μου καὶ τὸν λαό της, παύω πλέον νὰ ζῶ ἰδιωτικά. Θὰ ζῶ ἀπὸ τοῦδε διὰ αὐτὸν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν λαό. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπευθύνω τὴν ὥρα αὐτὴ μῆνυμα πρὸς ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς νὰ ἀγωνιστοῦμε μαζὶ νὰ ζοῦμε ἐν ἀγάπῃ τὸ πρότυπο καὶ τὸ παράδειγμα τῆς συνύπαρξης.

Τέλος, ἀναφέρω τὸν ἔχοντα τὴν πρωτοκαθεδρία στὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά μου, αὐτὸν ποὺ δὲ θὰ πάψω ποτὲ νὰ εὐγνωμονῶ, τὸν κατὰ πνεῦμα γεννήτορά μου, τὸν πνευματικό μου πατέρα, τὸν Γέροντά μου, Μητροπολίτη Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονα. Ἄς μὴ φανεῖ ἀνοίκιο, Σεβασμιώτατε, νὰ παραφράσω τὸν Ὑμνωδὸ γιὰ νὰ ἐκφραστῶ γιὰ Σᾶς: «ἰσαριθμούς γὰρ τῆ ψάμμω ὧδάς, ἂν προσφέρω σοι γέροντα, οὐδὲν τελῶ ἄξιον, ὧν δέδωκάς μοι».

Σεῖς, Σεβασμιώτατε Ἁγίε Ξάνθης, κατευθύνετε τὰ βήματά μου πρὸς τὴν Ἐκκλησία, μὲ χειροτονήσατε, μὲ πήρατε κοντὰ Σας νεαρὸ κληρικό, μὲ βάλατε συνδαιτημόνα στὴν τράπεζά Σας, μὲ δεχθήκατε ὑποτακτικὸ στὸ ἀσκηταριό Σας. Μείναμε μαζὶ δεκαεπτὰ χρόνια· συνεργαστήκαμε μαζὶ ὑποδειγματικὰ στὰ διοικητικὰ θέματα τῆς Μητροπόλεως. Στὰ πνευματικά, ὅμως, πάντα θεωροῦσα τὸν ἑαυτό μου μὲ καμάρι ὑποτακτικὸ Σας. Πάντοτε ἔβλεπα –καὶ ἔτσι θὰ συνεχίσω– στὸ πρόσωπό Σας τὸ ἀξιομίμητο πρότυπο. Πάντοτε ἔβλεπα τὴ σοφία τῶν λόγων νὰ συμβαδίζει ἀρμονικὰ μὲ τὴν πιστότητα τῶν ἔργων. Πάντοτε θὰ θυμᾶμαι τὴ διάκρισή Σας, τὴν ἀθόρυβη ἀλλὰ οὐσιαστικὴ παρουσία Σας. Προσευχητικός, πραής, ἀλλὰ καὶ ταυτόχρονα μαχητής, ἡσυχος, ἀλλὰ καὶ δυναμικός. Πάντοτε μοῦ μιλοῦσατε μὲ τὴ σιωπὴ Σας καὶ τὴ βαρύτητα τοῦ βλέμματός Σας· αὐτὴ ἡ σιωπὴ ἄγγιζε τὰ τρισβαθὰ τῆς ψυχῆς μου. Εἰλικρινὰ θὰ μοῦ λείψει καὶ ἡ σχέση μαθητείας κοντὰ Σας καὶ ἡ συνεργασία Σας. Τὸ μόνο ποὺ μὲ παρηγορεῖ σ' αὐτὸν τὸν ἀποχωρισμὸ εἶναι ἡ γεωγραφικὴ ἐγγύτητα τῶν Μητροπόλεων Ξάνθης καὶ Μαρωνείας, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος τοῦ ἀναστημένου Κυρίου πρὸς τοὺς ἕνδεκα μαθητὲς στὴν Γαλιλαία, ὅταν τοὺς ἔστειλε νὰ «μαθητεύσουν πάντα τὰ ἔθνη»: «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ
«ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ» ΣΤΗΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗ

«Ἦν προεῖδον ποτὲ θεῖοι Προφῆται ἐν Πνεύματι· ταύτην ἡμεῖς σήμερον ὁρῶντες..... νοητῶν πρὸς ἐστίασιν συνέλθωμεν, καὶ τοὺς πόρρω καλέσωμεν, λέγοντες· Τοῦ κόσμου νῦν ἡ ἀνάκλησις, ἐξ ἀκάρπου γαστρὸς ἀνεβλάστησεν, ἡ θεία πύλη, καὶ Μήτηρ τῆς ὄντως ζωῆς».

Ἐνωτιζόμενοι μὲ ψυχικὴ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαση τὸν ἱερὸ ὕμνωδὸ νὰ προετοιμάζει κάθε φιλέορτο χριστιανὸ γιὰ τὸ σωτηριολογικὰ καὶ ἐκκλησιολογικὰ σπουδαῖο γεγονός τοῦ Γενεσίου τῆς Παναγίας μας, ἐπειδὴ διαμόρφωσε τὴν θεία πύλη ὑποδοχῆς μὲ τὸν Ἀρχηγὸ καὶ Τελειωτῆ τῆς πίστεώς μας, Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ θεόλεκτος τῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων χορεία, τὰ φιλόθεα Μαριομίμητα μοναχικὰ τάγματα καὶ ὁ εὐγενῆς ὅσο καὶ πιστὸς Λαὸς τῆς Παναγιωσκεπάστου Μητροπολιτικῆς μας ἐπαρχίας, μὲ αἰσθήματα ἐξαιρέτου τιμῆς καὶ βαθυτάτης συγκινήσεως ἐξήλθαμε ἅπαντες τῶν ἰδίων πρὸς ὑπάντησιν τῆς περιπύστου καὶ θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς ἐπιλεγομένης «Ἄξιόν Ἔστιν», τῆς πάντοτε διαμενούσης στὸ πάγκαλο ἀγιορειτικὸ περιβόλι Αὐτῆς, καὶ σπανίως ἐξερχομένης αὐτοῦ, εἰ μὴ μόνον προκειμένου νὰ ἐπισφραγίσῃ ἱστορικῆς σημασίας γεγονότα εἴτε νὰ ἐπιστηρίξῃ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα σὲ καιροὺς ἐξόχως κρισίμους γιὰ τὸ Γένος καὶ τὸ Ἔθνος, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει στὶς ἡμέρες μας.

Πρὸς τοῦτο καὶ ἡ τιμὴ γιὰ τὸ πλήρωμα τῆς ἱεράς μας ἐπαρχίας τυγχάνει ἀνυπερέβλητη, ἡ δὲ σημασία τῆς ἐπισκέψεως ἱστορικὰ μοναδικὴ καὶ ἀνεξίτηλη.

Ἐγκεντριζόμενοι κατὰ τὴν πανεπίσημη αὐτὴ στιγμή, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, περίξ τῆς ἱεράς εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἃς προσευ-

χρηθούμε να αποτελέσει διαρκώς για όλους ἐμᾶς πηγή ἐμπνεύσεως καὶ τύπο μιμήσεως. Νὰ διαμένη ἡ Παναγία «ἐν ἰκεσίᾳ θερμῇ, ὡσπερ λαμπὰς καιομένη ὑπὲρ ἡμῶν» πρὸς τὸν Σωτῆρα καὶ Υἱὸν Τῆς, καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τοῦ πολυκύμαντου βίου μας. Νὰ συμβάλλῃ ἀποφασιστικὰ στὴν ἀναζωπύρωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας φρονήματος, ὥστε νὰ κατανοήσουμε τὸ διαχρονικὸ καὶ μεστὸ ἀληθείας κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι τοῦτο τὸ Γένος καὶ Ἔθνος, δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ κάθε ποικιλώνυμο κρίση ἢ πειρασμὸ «εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» διὰ τῆς ἀσκητικῆς τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀναστάντι βεβαίας ἐλπίδος.

Εὐχαριστοῦμε βαθυμύχως τὸν Πανοσιολογιώτατο Πρωτεπιστάτη Χριστοφόρο Ἰβηρίτη, τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τοὺς Πανοσιολογιωτάτους Καθηγουμένους τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους Ἄθω, γιὰ ὅσα ἀγαθὰ ἐνήργησαν, προκειμένου νὰ κομισθῇ ἐνταῦθα τὸ πανίερο εἰκόνισμα τῆς Θεομήτορος, καὶ νὰ ἀποτελέσῃ τὴν παραμυθία, τὴν καταφυγὴ καὶ τὸ ἀγαλλίαμα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ καταθέσουν τίς ἐπόμενες ἡμέρες τὰ προσευχητικὰ ξεσπάσματα τῆς ψυχῆς των ἐνώπιόν Τῆς.

Σᾶς διαβεβαιῶ, Ἁγιε Πρωτεπιστάτα, ὅτι ὡς ἐλάχιστος ἐν ἐπισκόποις θὰ προσεύχομαι ἀδιαλείπτως οἱ πρεσβεῖες τῆς «Κυρίας τῶν Ἀγγέλων» νὰ προστατεύουν καὶ νὰ παρηγοροῦν ἅπαντας τοὺς ἀγωνιζομένους καὶ γεραίροντας τὴν Ἡγουμένην τοῦ Ἄθωνος - ἐκεῖ στὸ περιβόλι Τῆς - ἀλλὰ καὶ κάθε ἀδελφὸ, ὁ ὁποῖος «πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς» πάντοτε καταφεύγει στὴν ἀληθινὴ του Μάνα, γιὰ νὰ τὸν ξεδιψάσει μὲ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, Ἰησοῦν Χριστόν, ἐσταυρωμένον καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟ-
ΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΠΑΝΤΕ-
ΛΗΜΟΝΟΣ» ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ 1.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΣΑΜΟΥΑ 100 ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ ΣΤΟ ΤΥ-
ΠΟΓΡΑΦΕΙΟ «ΜΕΛΙΣΣΑ» ΣΤΗΝ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ.
ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΕ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΙΓΑΡΑΣ

